

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Sžo/25/2015
Identifikačné číslo spisu:	4014200336
Dátum vydania rozhodnutia:	28.06.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:4014200336.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členov senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci žalobcu: K. R., bytom K. proti žalovanému: Ústredie práce sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného číslo UPS/US5/1113/BEZ/2014/1992-POZ zo 07. februára 2014, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 10. decembra 2014, č. k. 11S/44/2014-30, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre z 10. decembra 2014, č. k. 11S/44/2014-30, p o t v r d z u j e.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom z 10. decembra 2014, č. k. 11S/44/2014-30, zamietol žalobu o preskúmanie rozhodnutia žalovaného č. UPS/US5/1113/BEZ/2014/1992-POZ zo 07. februára 2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Levice č. LV3/RPPKŤZP/SOC/2013/44865-3 zo 04. októbra 2013 o nepriznaní peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

V odôvodnení rozsudku krajský súd konštatoval, že po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného, súčasťou ktorého je i spis prvostupňového správneho orgánu, dospel k záveru, že žaloba nebola podaná dôvodne a napadnuté rozhodnutie žalovaného bolo vydané na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a v súlade so zákonom č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/208 Z.z.“) platnom v čase rozhodovania žalovaného, ktorý upravuje podmienky pre poskytovanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla. V lekárskom posudku vypracovanom dňa 10.09.2013 na základe lekárskeho nálezu ošetrojúceho lekára žalobcu zo dňa

28.08.2013, nález z neurochirurgického vyšetrenia z 29.01.2013, ortopedického vyšetrenia zo 14.03.2013, algeziologickeho vyšetrenia z 02.04.2013, prepúšťacej správy z hospitalizácie na algeziologickej klinike z 02.05.2013, neurologického vyšetrenia z 29.05.2013 a psychiatrického vyšetrenia zo 16.05.2013, posudkový lekár konštatoval, že žalobca bol operovaný s ponechaním osteosyntetického materiálu, používa bedrový pás s výstuhou, jeho chôdza je samostatná, ale pretrvávajú bolesti, pričom jeho stav je konštantný, vyžadujúci pravidelné kontroly, bez predpokladu výrazného zlepšenia. Nie je však odkázaný na individuálnu prepravu, lebo vzhľadom na predložené lekárske nálezy je schopný samostatnej chôdze, je schopný sa premiestniť k prostriedkom verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť, je tiež schopný do nich nastupovať a vystupovať z nich, udržať sa v nich, a to na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jeho prirodzenej dôstojnosti, pretože nemá zníženú pohybovú ani orientačnú schopnosť a hoci má ťarbavú chôdzu, pohybuje sa bez pomoci ortopedických pomôcok. Po predložení nález z psychiatrického vyšetrenia z 19.09.2013, bol žalobca posudkovým lekárom posúdený opätovne, pričom v posudku vypracovanom dňa 30.10.2013 dospel k rovnakému záveru. K odchýleniu nedošlo ani v lekárskom posudku vypracovanom dňa 02.01.2014, založenom na doplnených lekárske posudkoch z EMG vyšetrenia zo 06.11.2013 a prepúšťacej správy z FBLR odd. Nové Zámky z apríla 2012.

Krajský súd konštatoval, že žalovaný sa logicky a vecne vypořiadal so všetkými okolnosťami podstatnými pre posúdenie žiadosti žalobcu uvedené v žalobe. V postupe správnych orgánov súd nezistil žiadne pochybenia, ani porušenie základných pravidiel a zásad správneho konania. Zdôraznil, že kompenzačné príspevky sú dávkou fakultatívnou, teda aj v prípade splnenia všetkých zákonných podmienok, nemusí byť automaticky priznaná a rozhodnutie o nej je vecou úvahy správneho orgánu, ktorá v danom prípade nevybočila z rámca logického myslenia, medzi a hľadísk zákona, keď žalovaný po ustálení skutkového stavu uvážil, že žalobca netrpí žiadnym zmyslovým postihnutím, ani takými obmedzeniami v mobilite, pre ktoré by bol odkázaný na osobnú prepravu. V súvislosti s námietkou žalobcu, že podkladom pre vypracovanie komplexného posudku boli lekárske správy prevažne z roku 2013 a že žalovaný nedoplňil dokazovanie preskúmaním aktuálnych lekárske správ. Krajský súd poukázal na ustanovenie § 11 ods. 6, ods. 8, ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z., keď posudkový lekár mohol a musel vychádzať len z predložených lekárske nálezov (najmä z r. 2013), pretože iné k dispozícii nemal. V priebehu posúdenia nevznikli pochybnosti o správnosti diagnostických záverov a preto ich objektívnosť a úplnosť nebolo potrebné overiť. Keďže diagnostický záver v týchto odborných nálezoch je rovnaký, posudkový lekár podľa § 11 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. zdravotný stav žalobcu posúdil v jeho neprítomnosti. Naopak, bolo povinnosťou žalobcu, aby s poukazom na ustanovenie § 57 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. preukázal všetky rozhodné skutočnosti na priznanie žiadaného peňažného príspevku. Pokiaľ žalobca k podanej žalobe pripojil i nálezy z vyšetrení v deň vydania rozhodnutia žalovaného (07.02.2014), resp. z obdobia po tomto dni, krajský súd poukázal na to, že žalovaný na ne ku dňu rozhodnutia nemohol prihladiť. Keďže lekárske nálezy, ktoré žalobca predložil, jeho odkázanosť na individuálnu prepravu nepreukazujú, krajský súd žalobu zamietol ako nedôvodnú podľa § 250j O.s.p.

Proti rozsudku krajského súdu podal žalobca včas odvolanie. Uviedol, že rozsudok krajského súdu nebol vydaný na základe úplne zistených a pravdivých údajov súvisiacich s jeho zdravotným stavom. Namietol, že v posudku nebola zohľadnená pooperačná správa z 13.04.2012. Komplexný posudok by mal zohľadniť jeho zdravotné postihnutia zvlášť, ako aj vo vzájomnej súvislosti. Žiadal preto, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil.

Žalovaný vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v plnom rozsahu potvrdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach žaloby a v rozsahu odvolania bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Predmetom konania bolo posúdenie zákonnosti rozhodnutia žalovaného a správneho orgánu prvého

stupňa o nepriznaní príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla na žiadosť žalobcu zo dňa 28.08.2013.

Podmienky priznania peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov upravuje zákon č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ide o fakultatívnu dávku, ktorú správny orgán môže, ale nie je povinný priznať - nie je na ňu právny nárok. Súd pri preskúmaní takého rozhodnutia preto posudzuje len to, či správna úvaha nevybočila z medzí zákona. Samotná úvaha správneho orgánu však musí vychádzať zo zistenia skutočného stavu vecí, čo v danom prípade znamená zadováženie si dostatočných podkladov pre posúdenie odkázanosti navrhovateľa na požadovanú kompenzáciu a splnenia zákonných kritérií na jej priznanie.

Podľa § 38 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené výdavky, ak tento zákon neustanovuje inak (okrem iných) aj tie, ktoré súvisia so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Podľa § 38 ods. 9 zákona č. 447/2008 Z.z. zvýšené výdavky súvisiace so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla na účely tohto zákona sú výdavky na pohonné látky, ktoré slúžia na jeho prevádzku, ktoré fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím využíva na pracovné aktivity, vzdelávacie aktivity, rodinné aktivity alebo občianske aktivity. Podmienka využívania osobného motorového vozidla na pracovné aktivity je splnená aj vtedy, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podniká, prevádzkuje alebo vykonáva samostatnú zárobkovú činnosť v mieste svojho trvalého pobytu.

Podľa § 38 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z. z. peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla možno poskytnúť fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a ktorá:

- a) je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla, alebo
- b) nie je vlastníkom alebo držiteľom osobného motorového vozidla a jej prepravu zabezpečuje fyzická osoba, ktorá nemá oprávnenie na vykonávanie prepravy.

Nebolo sporné, že žalobca je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím pre stav po poranení LS chrbtice. Podľa prílohy č. 3, kapitoly XII., časť A, bod 1, písm. d) zákona č. 447/2008 Z.z. stav po operácii chrbtice a medzistavcových platničiek podmienil 50% mieru funkčnej poruchy.

Spornou však bola otázka, či žalobca vzhľadom na uvedené ťažké zdravotné postihnutie je zároveň odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením rozsudku krajského súdu a konštatuje správnosť v ňom uvedených dôvodov, na ktoré ako na svoje ďalej len odkazuje.

Krajský súd dostatočne podrobne a zrozumiteľne vysvetlil, prečo a z akých konkrétnych dôvodov správne orgány správne vyhodnotili, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom a že ani v oblasti mobility, komunikácie a zvýšených výdavkov ťažké postihnutie žalobcu nemá sociálne dôsledky a prečo považoval za správnu úvahu žalovaného, že nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Odvolací súd ich preto už duplicitne uvádzať nebude. Na zdôraznenie správnosti rozsudku krajského súdu ešte doplná (§ 219 ods. 2 O.s.p.):

Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti:

- a) premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a k prostriedku železničnej dopravy a späť,
- b) nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a do prostriedku železničnej dopravy, udržať

sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb a z prostriedku železničnej dopravy alebo

c) zvládnuť z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia inú situáciu vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb a v prostriedku železničnej dopravy najmä z dôvodu poruchy správania pri duševných ochoreniach, vertebrobasilárnej insuficiencie s ťažkými závratmi, straty dvoch končatín, kardiopulmonálnej nedostatočnosti ťažkého stupňa alebo ťažkej poruchy sfinkterov.

Odvolací súd zdôrazňuje, že závery posudkových lekárov uvedené v komplexnom posudku nie sú v rozpore s lekáorskými nálezmi predloženými v správnom konaní, z ktorých vyplýva, že stav žalobcu sa po absolvovaní rehabilitácie výrazne zlepšil, keď sa zlepšila svalová sila oboch dolných končatín a zmiernilo sa radikulárne dráždenie. Jeho chôdza, sed a stoj sú hodnotené ako samostatné. Po absolvovaní kúpeľnej liečby žalobca zostal v starostlivosti neurológa, ktorý konštatuje samostatnú chôdzu po špičkách i pätách obojstranne a bez opory. Stav žalobcu je bez radikulárnej symptomatológie, bez motorického deficitu a prítomné nie je ani vážnejšie poškodenie váhonosných kĺbov (bedrových a kolenných). Poškodenie nervov na predkoleniach (peroneus a tibialis), viac vľavo, ktoré dokumentuje EMG vyšetrenie z novembra 2013, je len ľahkého stupňa, čo na mobilitu výrazný vplyv nemá. Porucha dynamiky chrbtice je kompenzovaná bedrovým pásom, pričom u žalobcu nie je prítomná ani porucha jemnej motoriky a úchopovej schopnosti, porucha sfinkterov či kontinencie. Výrazná porucha dynamiky lumbálnej chrbtice a viaznutie predklonu, záklonu a laterálnych úklonov sú dané implantátom. Pokiaľ správne orgány z lekáorských nálezov vyvodili, že žalobca ako fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím s čiastočne obmedzenou pohybovou schopnosťou dôsledkom narušenia telesných funkcií, ale pohybujúca sa bez ortopedickej pomôcky, je schopný na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jeho prirodzenej dôstojnosti premiestniť sa k vozidlám verejnej hromadnej dopravy osôb a späť, nastupovať do nich, udržať sa v nich, vystupovať z nich a zvládnuť situáciu v nich, také správne uváženie podľa názoru odvolacieho súdu nevybočilo z rámca logického myslenia, medzi a hľadísk zákona.

Ani v odvolacom konaní neboli preukázané žiadne také skutočnosti, ktoré by zákonnosť rozhodnutia žalovaného spochybnili. Tak ako krajský súd, aj odvolací súd konštatuje, že správna úvaha správnych orgánov oboch stupňov z medzí zákona nevybočila. Právny záver, že žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, je v zhode aj so žalobcom predloženou zdravotnou dokumentáciou a lekáorskými závermi v nej uvedenými.

V odvolacom konaní žalobca vzniesol jedinou odvoláciu námietku, keď namietal, že rozsudok krajského súdu vychádza len z podkladov predložených žalovaným, hlavne z komplexného posudku zo dňa 13.01.2014, do ktorého však nebola zapracovaná prepúšťacia správa zo dňa 13.04.2012. Túto námietku odvolací súd nepovažoval za dôvodnú. Namietaná prepúšťacia správa je výslovne uvedená ako podklad, z ktorého posudkový lekár ústredia pri posudzovaní zdravotného stavu navrhovateľa vychádzal, v komplexnom posudku žalovaného z 13.01.2014. Z lekárskeho posudku posudkového lekára ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny z 02.01.2014 vyplýva, že v nej zohľadnil stav žalobcu po autonehode (marec 2012), teda stav po trieštivej zlomenine stavca L5, pričom v intenciách ustanovenia § 11 zákona č. 447/2008 Z.z. vychádzal pri posudzovaní aj z aktuálneho nálezu, preukázaného v čase od podania žiadosti.

Podľa § 250i ods. 1 O.s.p. pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je pre súd rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Súd môže vykonať dôkazy nevyhnutné na preskúmanie napadnutého rozhodnutia.

Vzhľadom na citované ustanovenie tak krajský, ako ani odvolací súd, nemohli pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia žalovaného prihliadať na lekárske správy z obdobia nasledujúceho po dátume rozhodnutia žalovaného, resp. ani na správy, ktoré žalovaný z objektívnych dôvodov nemal a nemohol mať v čase rozhodnutia k dispozícii.

Podľa posudkov žalobca nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, v

dôsledku čoho nespĺňa zákonom stanovené kritériá pre priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodnutie žalovaného za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 250ja ods. 3 v spojení s § 219 O.s.p. potvrdil.

V prejednávanej veci žalobca nebol v odvolacom konaní úspešný, preto súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal (§ 250k ods. 1 a § 246c O.s.p.). Žalovaný nemá zo zákona nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.